

ГОДИШЕН ОТЧЕТ 2013

ОБЕДИНЕНА
БЪЛГАРСКА
БАНКА
NBG Group

СЪДЪРЖАНИЕ

Обръщение на Председателя на Съвета на Директорите	4
Обща информация	6
Бизнес стратегия	8
Избрани показатели	9
Съвет на директорите	10
Икономическа среда	11
Преглед на дейността през 2013	14
Финансови резултати	14
Активи и пасиви	17
Банкиране на гребно	21
Платежни продукти и услуги	22
Корпоративно банкиране	22
Трежъри дейност	23
Инвестиционно банкиране	23
Информационни технологии	24
Човешки ресурси	24
Клонова мрежа	25
Спонсорство и корпоративна социална отговорност	26
Информация изисквана по реда на чл. 187г и 247 от	
Търговския закон	29
Финансови инструменти и управление на риска	31
Годишен доклад на дъщерните дружества на ОББ АД	37
Корпоративно управление	39
Изявление за отговорностите на ръководството	41
Допълнителна информация	42

Обръщение на Председателя на Съвета на Директорите

Уважаеми акционери,

Изминалата 2013 година бе преломна следкризисна година, както за българския банков сектор, така и за Обединена българска банка.

През годината бе достигнат пика на необслужваните кредити за системата – общо 18.06%, в т. ч. 18.07% за корпоративния сектор и съответно 16.67% при кредитите за граждани от кредитния портфейл като пряко последствие от сериозната финансова и икономическа криза в страната, стартирала през 2009 година. Независимо от сериозните нива на необслужваните кредити, българският банков сектор ясно доказва своята устойчивост в кризисните условия, като нито една от българските банки не бе принудена да търси допълнителна подкрепа от държавата или по друг начин за справяне с кризисните предизвикателства.

За съжаление, българската икономика по различни причини не демонстрира отново желанието по-висок ръст на икономически растеж, независимо от добрите макро показатели – нисък бюджетен дефицит и ниска инфлация, нисък външен дълг, стабилно функциониране на Валутния борд при растящи валутни резерви. Липсата на сериозни външни и вътрешни инвестиции и слабото местно потребление бяха основната причина за отчетения скромнен ръст на БВП от 0.9% госта по-нисък от първоначално предвидения 1.9%.

Кредитното търсене също не показва очаквания растеж, а общият спад при ипотечното кредитиране спрямо предходната 2012 година бе близо 1%.

Поради ограничения кредитен пазар вече започна все по-отчетливо да се забелязва структурния дебаланс на сектора – а именно твърде многото на брой банки (28), все по-трудно намират възможности за растеж и развитие за сметка на видимо повишената концентрация на бизнеса при първите 7-8 по големина банки на българския пазар.

2013 година за ОББ също бе изключително важна година, през която бе постигната успешно и основната ни цел – връщане отново и активно към бизнеса, бързо възстановяване на пазарни позиции и профитабилност на нивата от преди кредитния бум. Тази наша стратегия бе базирана главно на факта, че 1) Банката постигна пълна финансова независимост от банката майка през 2012 година и продължи да трупа ликвидност с ускорени темпове и 2) Проблемът с необслужваните кредити, резултат на кризата, бе овладян и показва през годината първите положителни резултати и като тенденция за справяне през годините напред.

В края на 2013 общата сума на активите на Банката се увеличи с 5.8% спрямо 2012, като достига до 6.715 млрд. лв, в т. ч. 4 229 млн. лв. кредити.

Привлечените средства от клиенти нарастват с 9.4% спрямо 2012, като възлизат на 5.204 млн. лв. при 4.758 млн. лв. в края на 2012. За период от една година депозитите на граждани отчитат ръст от 5.0%, а корпоративните депозити запазват своето равнище. При депозитите на небанковите финансови институции се отчита ръст от 173.8%. Към 31 декември 2013 ОББ има ключови пазарни позиции като държи 9.8% от депозитите на населението и 7.0% от корпоративните депозити в страната.

Отчетената печалба за 2013 преди облагане е в размер на 18.708 хил. лева.

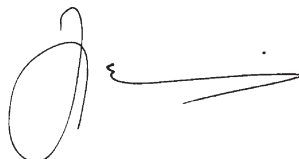
Независимо от отчетената скромна за възможностите за ОББ печалба, считам, че 2013-та беше първата следкризисна година, през която успяхме да обърнем тренда на кризисната стагнация и да дадем коренно нова посока в развитието на банката. А тя е бързо възстановяване на нормалните кредитна активност и възвръщане на предишните пазарни позиции, заедно с постепенното възстановяване на високи нива на доходност на активите и капитала. Следвайки тази тенденция от 2013 година влизаме с висока скорост в 2014, през която набелязаните цели за постигане са неколкостранно по-високи от отчетната 2013 година.

В края на 2013 капиталът, принадлежащ на акционерите на ОББ е 1.088 млн. лв., а общата капиталова адекватност е 14.81%, т. е. значително по-високо от минимално изискуемото ниво от 12%. И през 2013 година Банката продължава да подобрява съотношението кредити/депозити - от 95.66% през 2012 на 81.27% към края на 2013, поддържайки същевременно оптимални нива на ликвидност.

Уважаеми акционери,

Постигнатите резултати през 2013 година ми дават сериозни основания да заявя пред вас, че през 2014 усилията на мениджмънта на ОББ ще продължат да бъдат насочени върху бързо възстановяване на нормалната кредитна активност и възвръщане на предишните пазарни позиции, заедно с постепенното възстановяване на високи нива на доходност на активите и капитала. Освен това съм убеден, че следвайки тази повратна тенденция в своето развитие ОББ спокойно ще може да постигне през следващите години нормалните предкризисни нива на продуктивност и ефективност и да възстанови позициите си не само на една от водещите банки в България, но и на една от най-добрите и полезни за обществото и икономиката институции в сектора.

Стилиян Вџтев
Председател на Съвета на директорите и
Главен изпълнителен директор

Обща информация

☺ **Учредена** през 1992 посредством сливането на 22 български регионални търговски банки, Обединена българска банка е първият и най-мощен консолидационен проект в българския банков сектор.

☺ **Приватизирана** през 1997. Първа приватизация на голяма държавна банка в България.

☺ **Регистриран капитал:** 75,964,082 лв.
Акционерният капитал на банката е разпределен в 75,964,082 броя обикновени поименни акции с право на глас, всяка от които с номинална стойност 1 лв.

Основни акционери	Акции
Национална банка на Гърция - НБГ (99.9%)	75,893,450
Други акционери (0.1%)	70,632
Общо	75,964,082

☺ **Банков лиценз:**

Пълен банков лиценз за извършване на банкови и финансови операции в страната и в чужбина.

☺ **Рейтинг:**

FITCH

В дългосрочен в чуждестранна валута
В краткосрочен в чуждестранна валута
Перспектива отрицателна
Standard & Poor's

В- дългосрочен в чуждестранна валута
С краткосрочен в чуждестранна валута
Перспектива отрицателна

☺ **Кореспондентски отношения:** с над 800 банки

☺ **Клонова мрежа:** 199 структурни единици в цялата страна

☺ **Банкови услуги:**

- Кредити в лева и чуждестранна валута
- Депозити в лева и чуждестранна валута
- Валутни операции
- Бързи и експресни вътрешнобанкови преводи
- Електронно банкиране
- Управление на паричните средства
- Операции по левови и валутни сметки и пътнически чекове
- Разплащания с дебитни и кредитни банкови карти
- Касови операции и трезори
- Банкови гаранции и акредитиви
- Търговия с ценни книжа
- Депозитарни / попечителски услуги
- Инвестиционни услуги
- Преводи чрез Уестърн Юниън

☺ Пазарна позиция

- На пето място сред българските банки по размер на активи
- На второ място по предоставени кредити за населението
- Лидер на пазара на картови услуги и в областта на левовите разплащания

☺ **Пазарен дял** (към 31 декември 2013 изчислен като процент за целия банков сектор, по статистически данни на БНБ):

- 7% от корпоративните депозити
- 8% от корпоративните кредити
- 10% от депозитите за населението
- 12% от потребителските кредити
- 12% от ипотечните кредити
- 18% от пазара на дебитни карти
- 20% от пазара на кредитни карти
- 17% от броя на банкоматите
- 18% от броя на ПОС устройствата
- 8% от межубанковите трансакции

☺ Членства и други:

- Асоциация на банките в България
- Българска фондова борса
- Централен депозитар
- Europay International
- VISA International
- JCB (Japan Credit Bureau)
- S.W.I.F.T.
- IIF – Институт за международни финанси – Световната асоциация на финансовите институции
- ВІВА – Българска международна и бизнес асоциация
- ВВLF – Български форум на бизнес лидерите
- Лицензиран първичен дилър на държавни ценни книжа
- Лицензиран инвестиционен посредник за операции с корпоративни ценни книжа
- Агент на Уестърн Юниън

Бизнес стратегия

I. Макроикономически допускания

- 1.6% икономически растеж с възстановяване на износа и незначително покачване на потребителското търсене
- Ограничен ръст на кредитната дейност – от 2.2% за ритейл кредити и 3.1% за корпоративни кредити,
- Нарастване на депозитите в частта на депозитите за населението с 9% и за корпоративните депозити с 6%.
- Средногодишна инфлация от 0.6%
- Незначителни изменения в спредовете над бенчмарка по лихвените проценти (1000-800) посредством набиране на депозити от населението и фирмите; базисни точки за кредитите и 400-300 базисни точки за негативен спред по депозитите
- Валутен борд при фиксиран режим на валутния курс BGN/EUR

II. Ключови бизнес цели:

Поради продължаващата нестабилност в Гърция и непредвидимото развитие на макроикономическата среда, което оказва негативно влияние върху Групата и достъпа ѝ до международните пазари, основният фокус на ОББ през 2014 ще бъде насочен към:

1. Ликвидност и силна капиталова позиция.

В условията на тази предизвикателна среда развитието на депозитната база на нашите клиенти ще бъде от изключително значение. ОББ ще бъде фокусирана върху това да осигурява адекватна ликвидност за Банката.

2. Качество на активите. По отношение на кредитирането ще насочваме усилията си към подобряване качеството на кредитния портфейл, събиране на вземанията и реструктуриране.

3. Разходите. Оптимизирането на разходите остава един от основните приоритети за Банката. В това отношение целите са насочени към идентифициране на нови възможности за намаляване на разходите спрямо отчетените за 2013, като се осигуряват условия за нормална работа на бизнеса.

4. Възстановяване на пазарни позиции. Банката ще бъде много по-активна на кредитния пазар, за да възстанови постепенно своята водеща позиция в българския банков сектор.

Избрани показатели

	2011	2012	2013
	BG'000	BGN'000	BGN'000
Резултати			
Приходи от дейността	594 720	530 236	477 798
Нетни лихвени приходи	300 289	227 148	211 756
Нетна печалба	11 876	(40 691)	17 030
Баланс			
Общо активи	6 696 965	6 347 742	6 715 191
Капитал	1 104 322	1 070 049	1 087 789
Депозити на фирми и граждани	4 327 679	4 757 804	5 203 681
Кредити на фирми и граждани	4 859 553	4 551 581	4 229 193
Капиталова адекватност (%)			
Обща капиталова адекватност (Първичен и вторичен капитал по БМС)	15.55	13.93	14.81
Адекватност на първичния капитал	15.55	13.93	14.81
Капитал /Общо активи	16.49	16.86	16.20
Ликвидност (%)			
Обща ликвидност	25.81	24.28	34.95
Общо кредити / Общо депозити	112.76	95.66	81.27
Други показатели			
Брой на персонала към края на периода	2 643	2 615	2 475
Средногодишна инфлация (%)	9.4	4.2	-1.6
Валутен курс BGN/ USD (31 декември)	1.51	1.48	1.42

Източник – Национален Статистически Институт.

Съвет на директорите

Стилиян Вътев

Главен изпълнителен директор
Председател на Съвета на директорите

Радка Тончева

Член на СД
Изпълнителен директор

Теодор Маринов

Член на СД

Анастасиос Лизос

Член на СД

Константинос Братос

Член на СД

Павлос Милонас

Член на СД

Панайотис Карандреас

Член на СД

Икономическа среда

ИКОНОМИЧЕСКА СРЕДА

Предварителните данни за БВП през 2013 показват растеж на икономиката в България от 0.9% на годишна база. Причините за този ръст са високите показатели на индикатора през четвъртото тримесечие на 2013 (1.2% на годишна база), както и това, че за предходната 2012 БВП беше ревизиран надолу, като ръстът му бе намален от 0.8% на 0.6%. По този начин побързият ръст през 2013 се дължи и на техническия ефект от по-ниската база от 2012 година. Икономическият ръст през втората половина на 2013, се дължи на факта, че икономиката в Европейския съюз излезе от поредната рецесия през второто тримесечие на годината, в следствие на което се увеличи обемът на износа на България. През 2013 основният тласък на българската икономика се дължи на износа, докато вътрешното потребление се свива на годишна база, заради по-ниското потребление на домакинствата. Несигурната политическа обстановка през 2013 и високото равнище на безработицата допринася за ниското потребление на домакинствата. Въпреки по-високия от очакваното отчетен растеж на БВП през годината, икономиката остава в стагнация четвърта поредна година. Брутното производство в съпоставими цени не успява да достигне пред-кризисното ниво от 2008 година. Независимо от постепенното възстановяване на икономиката от 2010, темповете на реален икономически растеж са малки и не успяват да компенсират свиването на икономиката от 2009.

През декември 2013 нивото на безработица в България се увеличава с 0.6 процентни пункта в сравнение с декември 2012 и достига 12.9%, по данни на НСИ. Безработните лица са 436.3 хил. През 2013 икономически активните лица на възраст от 15 до 64 години са 68.4% от населението в тази възраст. В сравнение с 2012 коефициентът на икономически активните лица нараства с 1.3%. Продължително безработните лица от една или повече години са 57.4% от всички безработни лица. Коефициентът на продължителна безработица е 7.4%. Причините за увеличаването на безработицата в края на годината е породена от по-ниското търсене на

работна ръка, както на първичния трудов пазар, така и по програми и мерки за насърчаване на заетостта. Приложените активни политики по отношение на пазара на труда през 2013 не дават очаквания ефект. Две са основните групи от хора, които са най-силно засегнати и при които нивото на безработица продължава да е високо – ниско квалифицираната работна ръка и младежите.

През декември 2013 индексът на потребителските цени в България спада до -1.6% на годишна база. Средногодишната инфлация, измерена от ИПЦ, за последните 12 месеца (януари – декември 2013) в сравнение с периода януари – декември 2012 е 0.9%. През 2013 инфлацията започна да спада от месец април, като през август бе отчетена първата отрицателна стойност спрямо същия месец на предходната година. Слабото вътрешно търсене, ниските доходи, слабият икономически растеж и поддържаните ниски цени на енергията са сред основните причини за спада на индекса. Хармонизираният индекс на потребителските цени (ХИПЦ) отчита 0.4% средно за годината.

Валутен курс и Инфлация

Основен лихвен процент и инфлация

Към края на 2013 бюджетното салдо по КФП на България е отрицателно и е в размер на 1 448.4 млн. лв. или 1.8 % от прогнозния БВП. То се формира от дефицит по националния бюджет в размер на 891.6 млн. лв. и дефицит по европейските средства в размер на 556.8 млн. лв. Бюджетната позиция отчита подобрение спрямо разчетите към ЗДБРБ за 2013, където бе заложено дефицитът по консолидираната фискална програма за 2013 да е не повече от 2% от БВП. Към декември 2013 фискалният резерв на България възлиза на 4.7 млрд. лв. или 5.9% от БВП, което е с 200 млн. лв. над определенния в Закона лимит. Разходите по КФП, вкл. вноската на България в бюджета на ЕС, нарастват с 9.3% спрямо 2012. Най-голям принос за регистрираното увеличение имат социалните плащания и капиталовите разходи. Общите разходи възлизат на 95.2% от заложеното с актуализираните разчети за 2013. Общите приходи и помощи възлизат на 95.4% от актуализираните годишни разчети, което е с 5.5% повече на годишна база. Неданъчните постъпления възлизат на 104.5% от плана, което е над предвиденото в Закона ниво. Данъчните приходи и помощи са под заложените в плана нива или съответно 97.9% и 70.7% за годината. В сравнение с 2012 данъчните постъпления на консолидирано ниво нарастват с 3.9% в номинално изражение, като преките данъци се увеличават с 3.3%, косвените – с 2.2%, а социално и здравноосигурителните вноски – с 8.3%. Ръстът на неданъчните постъпления спрямо 2012 е 10.8%, а нивото на помощите е с 11.7% по-високо в сравнение с предходната година.

Към края на декември 2013 номиналният размер на държавния дълг на България възлиза на 7 218.7 млн. евро, от които 3 215.8 млн. евро вътрешен и 4 002.8 млн. евро външен. В номинално изражение дългът нараства приблизително с 434.8 млн. евро в сравнение с нивото, регистрирано в края на ноември 2013. Това увеличение се дължи на пласирането на прехвърляемите заеми „Schuldschein“ на външните пазари и емитирането на съкровищни облигации на вътрешния пазар през декември 2013.

В края на декември съотношението „държавен дълг/БВП“ е 17.9%, от които съответно 8.0% вътрешен и 9.9% външен дълг. В структурата на дълга относителният дял на вътрешния държавен дълг е 44.6%, а на външния – 55.4%. По отношение на валутната си структура, деноминираният в евро дълг е 55.4%, в лева – 31.7%, в щатски долари – 11.7%, и в други валути – 1.2%. Структурата на дълга по кредитори е разпределена по следния начин: с най-голям относителен дял е вътрешният дълг – 44.6%, следван от евро облигациите, емитирани на международните капиталови пазари – 13.2%, Европейския съюз – 13.1%, Световна банка – 11.8%, и глобални облигации – 10.9%. В лихвената структура на дълга в края на декември също са отчетени промени – делът на дълга с фиксирана лихва възлиза на 87.0%, а на този с плаваща лихва – 13.0%.

Паричният съвет в България е стабилен и очакванията са да се запази при условията на фиксиране на лева към еврото при текущото съотношение BGN 1.95583: EUR 1. В краткосрочен план валутният риск е незначителен.

За периода януари – декември 2013 текущата сметка на България е положителна и възлиза на 831.3 млн. евро или 2% от БВП, при дефицит от 520.8 млн. евро или 1.3% от БВП за периода януари – декември 2012. За януари – декември 2013 търговското салдо е отрицателно и възлиза на 2 335.6 млн. евро или 5.7% от БВП при дефицит от 3 460.3 млн. евро или 8.7% от БВП за същия период на 2012. За януари – декември 2013 износът е 22 199.7 млн. евро, като нараства с 1 429.6 млн. евро или 6.9% в сравнение с този за същия период на 2012 (20 770.2 млн. евро). Износът за януари – декември 2012 нараства на годишна база с 2.5%. За периода януари – декември 2013 вносът е 24 535.4 млн. евро, като нараства с 304.9 млн. евро или 1.3% спрямо същия период на 2012 (24 230.4 млн. евро). За сравнение ръстът на вноса за януари – декември 2012 г. на годишна база е 8.1%. Преките чуждестранни инвестиции остават основен източник на финансиране за бъдещия икономически растеж. Големият поток на чуж-

гестранни инвестиции подпомага икономическото развитие на определени сектори на икономиката, но също така може и да завиши цените на дълготрайните активи. Въпреки това, привличането на чуждестранни инвестиции остава основният лост за ускоряване на икономическия растеж, поради това се очаква те да останат ключов компонент за финансиране на бъдещия растеж в средносрочен и дългосрочен план. От 2010 до 2013 годишният брутен приток на ПЧИ в България е относително стабилен като съотношение към икономиката и е малко над 3% от БВП, което е около 10 пъти по-малко в сравнение с обема на ПЧИ през 2007. След голямото свиване с близо 2/3-ти през 2009 и спад през 2010, ПЧИ отбелязват минимално увеличение през 2011 и 2012, последвано от ново намаление през 2013 година.

През декември 2013 чуждестранните резерви на България се увеличават с 0.96% на месечна база до 14.4 млрд. евро. За период от една година чуждестранните резерви на БНБ намаляват със 7.2%. Към края на 2013 ликвидната позиция на България, изразена чрез коефициента за покритие (съотношението на чуждестранните резерви към краткосрочния външен дълг) е добра и възлиза на 140.58% спрямо 146.7% към края на 2012.

През 2013 българската банкова система остава стабилна. Резултатите на кредитните институции към декември 2013 показват добри финансови показатели, увеличени депозити в банковата система и кредити и съхранени буфери. Необслужваните кредити са добре провизирани и нивото им се стабилизира. В някои сектори нивото на кредитирането започна да се възстановява. През 2013 влиянието на местните банки се засили и пазарният им дял се увеличи най-вече след придобиването на Кредит Агрикол България ЕАД от Корпоративна търговска банка АД и Юнион банк АД от Първа инвестиционна банка АД. През четвъртото тримесечие активите на банковата система се повишават с 1.1% или 950 млн. лв. и достигат 85.7 млрд. лв. С 952 млн.

лв. се увеличават вземанията от кредитни институции, а портфейлите с ценни книжа се повишават с 326 млн. лв. Инвестициите в асоциирани, дъщерни и съвместни предприятия също нарастват (с 32 млн. лв., 9.3%). Паричните средства намаляват със 783 млн. лв. или 8.1%. През четвъртото тримесечие на 2013, привлечените средства се увеличават с 1.5% или 1.1 млрд. лв. като основен принос за нарастването имат депозитите от граждани и домакинства. При тях е регистриран най-високият тримесечен темп на растеж от началото на 2013 с 4.0%, 1.5 млрд. лв. Ресурсът от институции, различни от кредитни е със 78 млн. лв. повече в сравнение с края на третото тримесечие. Друга важна тенденция през 2013 е, че продължава издължаването на ресурс към компаниите-майки. Привлечените средства от кредитни институции към края на декември са с 330 млн. лв. по-малко в сравнение със септември 2013. Динамиката в привлечените средства допринася за увеличаването на дела на ресурса от резиденти - до 83.6%. Отчетен е темп на растеж от 1.3% на брутните кредити (без тези за кредитни институции), които се дължи най-вече на обратно изкупените кредити през декември. През третото и четвъртото тримесечие на 2013 е отчетен темп на растеж на корпоративните кредити с 0.3%. Експозициите на гребно нарастват минимално, под влияние на увеличените жилищно-ипотечни кредити и потребителски заеми. Общият размер на класифицираните кредити продължава да се свива и през четвъртото тримесечие на 2013 (с 88 млн. лв.). Съотношението на нетните кредити с просрочие над 90 дни се понижава до 10.28% (от 10.79% към края на септември) под влияние на повишените разходи за обезценка. Отчетената неодитирана печалба към 31 декември е 585 млн. лв., или с 18 млн. лв. по-голяма от тази към 31 декември 2012. Тя осигурява запазване на възвръщаемостта на активите – 0.70% (при 0.71% към декември 2012). Банковият сектор устоя на кризата, благодарение на стриктния банков надзор, консервативното провизиране и натрупването на капиталови буфери.

Преглед на дейността на ОББ през 2013

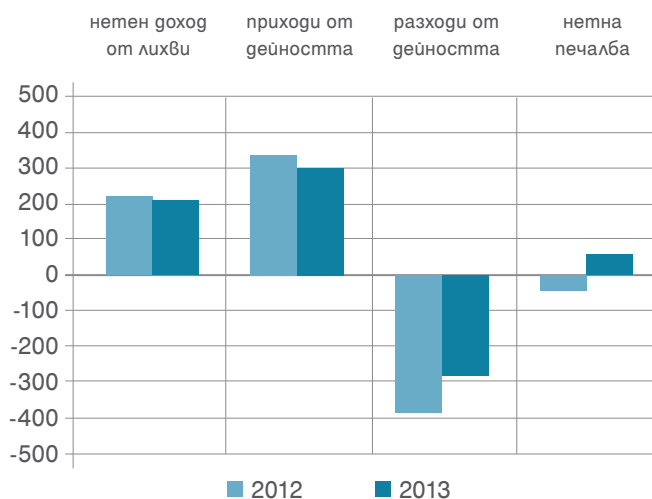
1.1. ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ

Изминалата 2013 година бе петата поредна година, през която основните предизвикателства пред българския банков сектор, в т. ч. и за Обединена българска банка, продължиха да бъдат сложната икономическа среда, продължаващата тежест на необслужваните кредити, слабата икономическа активност, липсата на възможности и условия за банков растеж. В края на 2013 общо за българската банкова система процентът на необслужваните и реструктурирани кредити достигна 18.06%, в т. ч. 18.07% за корпоративния сектор и съответно 16.67% при кредитите за граждани. В допълнение към тази неблагоприятна за кредитната дейност външна среда, ОББ, като най-голямата банка, представляваща собственост на гръцката банкова общност в България, трябваше да компенсира, доколкото е възможно, въздействието на тежката икономическа криза, чрез създаване на допълнителен капитал и ликвидни буфери. Така през 2013 Съветът на директорите на ОББ се фокусира върху два главни приоритета:

- 1) Ефективна и целенасочена работа по проблемните кредити, съпроводени от максимално консервативна политика по провизиране и
- 2) Натрупване на допълнителна ликвидност от местния пазар, посредством разрастване на депозитната база на банката.

През 2013 ОББ обръща тренда и отчита печалба преди облагане с данъци в размер на 18.7 млн. лв. след отчетената загуба от 45.7 млн. лв. за 2012. Финансовият резултат за 2013 на Банката е повлиян от нарастването на нетния лихвен марж от 0.03% до 3.2% за период от една година. Към края на 2013 ОББ отчита възвръщаемост на активите от 0.3% и оптимално съотношение на разходите/приходите от дейността от 51%.

Нетни приходи от дейността и нетна печалба (млн. лв)

Нетни приходи от лихви

За 2013 Банката отчита нетен доход от лихви в размер на 211.8 млн. лв. (227.1 млн. лв. за 2012) или спад от 6.8% на годишна база, в резултат на продължаващото негативно влияние на глобалната финансова и икономическа криза върху българската икономика.

Нетен лихвен марж	2012 BGN '000	2013 BGN '000	Промяна (%, у/у)
Приходи от лихви	417,513	378,248	(9.4)
Разходи за лихви	(190,365)	(166,492)	(12.5)
Нетен доход от лихви	227,148	211,756	(6.8)

Лихвеният приход от кредити на населението намалява с 9.1% на годишна база и възлиза на 198.8 млн. лв. Приходите от лихви по кредити на фирми възлизат на 151.1 млн. лв. и намаляват с 15.7% за период от една година. Приходите от лихви на финансови институции нарастват с 13.9% на годишна база. Така общият размер на приходите от лихви по кредити на клиенти се свижда с 11.9% на годишна база. Приходите от лихви при пласиране на депозити на паричния пазар нарастват с 80.3% и в края на 2013 възлизат на 2.574 млн. лв. Приходите от лихви, произтичащи от финансовите активи по справедлива стойност през печалба или загуба, възлизат на 14.0 млн. лв. и отчитат нарастване 99.6% на годишна база. За период от една година приходите от лихви с произход

ценни книжа на разположение за продажба отчитат ръст от 2.9% и възлизат на 8.2 млн. лв.

Разходите за лихви намаляват с 12.5% на годишна база като в края на 2013 общата им сума е 166.5 млн. лв., вследствие на политиката за намаляване на разходите по привлечените средства, както и развитието на депозитната база на клиентите на Банката. Лихвените разходи по привлечени средства от други банкови институции възлизат на 0.07 млн. лв. спрямо 1.8 млн. лв. за предходната година. Те заемат 0.04% от всички разходи за лихви и намаляват с 95.9% на годишна база. Лихвените разходи по привлечените средства от клиенти възлизат на 158.5 млн. лв. спрямо 176.4 млн. лв. за предходната година. Те представляват общо 95.2% от всички лихвени разходи и намаляват с 10.2% на годишна база. Лихвените разходи по кредитните линии възлизат на 5.9 млн. лева и заемат 3.6% от общия размер на лихвените разходи. Към края на годината разходите по привлечения подчинен срочен дълг възлизат на 2.0 млн. лв. и намаляват с 41.9% на годишна база. Относителният им дял в общата сума на разходите е 1.2%.

Нелихвени приходи

Нетният приход от такси и комисиони възлиза на 78.9 млн. лв. при 78.0 млн. лв. в края на 2012 и отчита ръст от 1.2% на годишна база. В структурен план с определящо значение са таксите по обслужване на депозитни сметки като заемат относителен дял от 29.8% от общия дял на приходите и отчитат ръст от 5.1%. Приходите от такси по дебитни и кре-

дитни карти, които заемат 26.6%, отчитат спад от 1.7% на годишна база. Таксите по банковите преводи и касови трансакции заемат 20.0% и отчитат годишен спад от 4.7%. Приходите от такси и комисиони по кредити и аванси на клиенти спадат с 5.7% на годишна база поради ограничения брой на новоразрешените кредити през 2013. Приходите от комисиони по гаранции и акредитиви заемат 3.7% от нелихвените приходи, като отчетеният годишен ръст при тях е 58.6%.

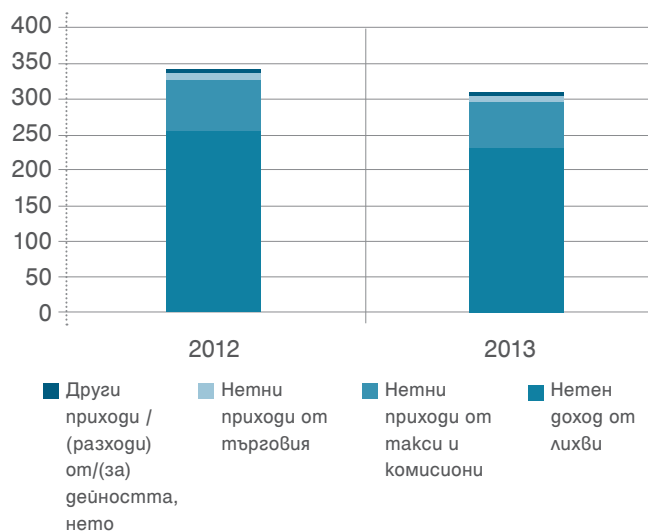
Нетни приходи от търговия

Общият размер на нетните приходи от търговия е 11.1 млн. лв., които отчитат спад от 52.7% на годишна база. С най-голям принос в тази позиция е печалбата от обмен на валута, която в края на годината възлиза на 8 млн. лв. и отчита спад с 26.9% на годишна база. Нетната печалба от лихвени инструменти възлиза на 3.1 млн. лв. и намалява със 75.2% спрямо предходния период.

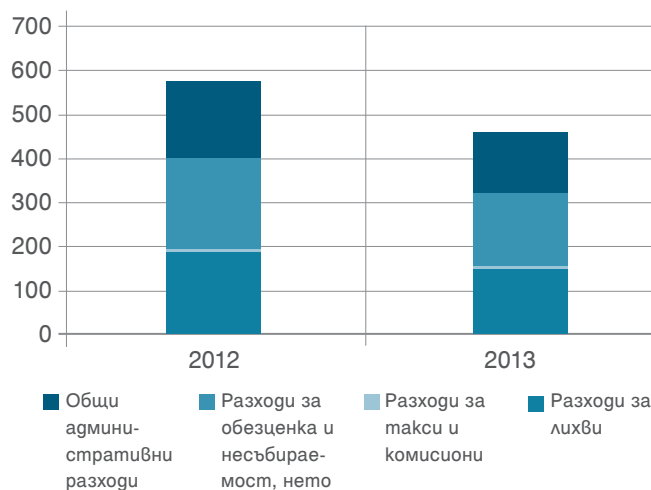
Общи административни разходи

През 2013 общите административни разходи на Банката се свиват с 4.2% и достигат 165.1 млн. лв. През годината Банката продължи да прилага последователно програмата за оптимизиране на административните разходи. По този начин спадът на годишна база при административните разходи е както следва: с 12.1% за наеми, с 30.7% за такси и възнаграждения за трети лица, със 7.9% за данъчни задължения, с 28.7% на разходите за абонаментни такси, със 17.9% на разходите за амортизация и с 11.0% за телекомуникации. За период от една година разходите за персонала нарастват с 2.7%.

Приходи от дейността (млн. лв.)

Разходи за дейността (млн. лв.)

Нетни разходи за обезценка и несъбираемост

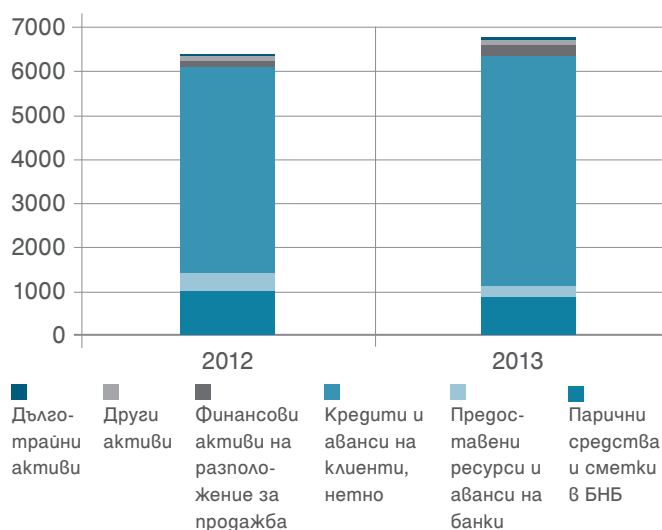
В края на 2013 нетният разход за обезценка и несъбираемост намалява с 41.0% до 122.3 млн. лв., спрямо 207.2 млн. лв. за 2012.

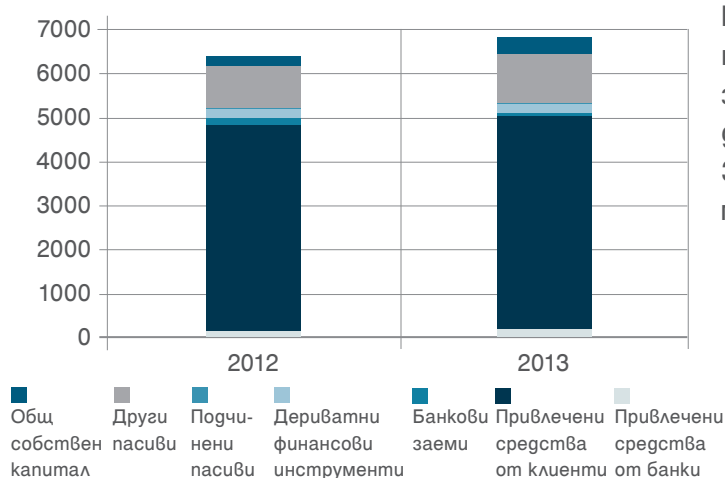
АКТИВИ И ПАСИВИ

В края на 2013 общата сума на активите на Банката се увеличава с 5.8% на годишна база като достига до 6.715 млн. лв. (при 6.346 млн. лв. към 31.12.2012). В структурно отношение основните балансови позиции на Банката отчитат следната динамика:

Активи (млн. лв.)

Пасиви и капитал (млн. лв.)

Парични средства

В края на 2013 паричните средства в каса и по разплащателна сметка при БНБ са 447.1 млн. лв., включително минималните задължителни резерви. Поддържането на изискваните минимални задължителни резерви в БНБ в процентно отношение бе на оптимално ниво през годината, както следва:

млн.лв	12. 2012	05. 2013	06. 2013	09. 2013	12. 2013
Минимални задължителни резерви	589	489	568	811	311
Изпълнение на МЗР (средномесечно)	101%	100%	100%	100%	103%

Вземания от банки

В края на 2013 нетните вземания от банки възлизат на 720.7 млн. лв. и нарастват с 225.6% на годишна база.

Финансови активи, определени по справедлива стойност в печалбата или загубата

В края на 2013 финансовите активи, определени по справедлива стойност чрез печалба или загуба възлизат на 946.6 млн. лв. и са разпределени, както следва: държавни ценни книжа – 35.2%, от портфейла и други дългови инструменти – 64.8%.

Кредити

В резултат на консервативния подход на кредитиране през годината портфолиото на Банката се редуцира в значителна степен. Бяха ограничени кредитите за икономически сектори със завишен риск. Работата върху реструктурирането и подобряването на събираемостта на проблемните експозиции доведе до свиване на кредитната активност и до намаляване на кредитните експозиции на съществуващите клиенти. В края на 2013 нетната стойност на предоставените кредити възлиза на 4.229 млн. лв. (при 4.552 млн. лв. за 2012), което представлява 63.0% от активите. ОББ отчита спад на нетния си кредитен портфейл със 7.1% спрямо предходната година в условията на продължаващото негативно влияние на глобалната финансова криза върху икономиката и домакинствата в България. За период от една година кредитите за населението намаляват с 6.8%. Кредитите в корпоративния сегмент отчитат спад от 3.0% на годишна база. Предоставените кредити в условията на икономическа криза продължават да водят до формиране на провизии за обезценка и несъбираемост и в края на 2013 техният темп на нарастване е 10.28% на годишна база спрямо отчетения ръст при провизиите от 29.6% за предходната година. В края на 2013 кредитите, класифицирани като кредити без просрочия са 64.34%. От общия обем кредити тези, които са с просрочие представляват 15.37%, в т.ч с просрочие до 30 дни – 9.58%, с просрочие между 30-60 дни – 2.41%, с просрочие между 60-90 дни – 3.37%. Относителният дял на провизираните кредити е 39.09%.

През 2013 кредитният портфейл продължи да се диверсифицира във всички отрасли с акцент върху банкирането на дребно, средните и малките предприятия, както и динамично развиващите се сектори на икономиката – промишленост, търговия, строителство, транспорт и комуникации, и др.

Финансови активи на разположение за продажба

В края на 2013 финансовите активи на разположение за продажба възлизат на 251.4 млн. лв. и отчитат ръст от 27.0% на годишна база. В структурно отношение 72.66% от тях представляват български държавни ценни книжа, 14.67% - корпоративни дългови ценни книжа, 2.17% корпоративни акции и дялове, търгувани извънборсово, 8.34% акции в чуждестранни предприятия и акции във взаимни фондове и инвестиционни дружества - 2.17%.

Привлечени средства и собствен капитал

В края на 2013 общата сума на пасивите достига 5.627 млн. лв. спрямо 5.278 млн. лв. за предходната година. За период от една година привлечените средства на Банката отчитат номинален ръст от 6.6%.

Привлечени средства от банки

Привлечените средства от банки нарастват със 63.4% на годишна база. В края на 2013 те са в размер на 85.6 млн. лв. при 52.4 млн.лв. в края на 2012. За период от една година относителният им дял в пасивите нараства от 1.0% на 1.5%.

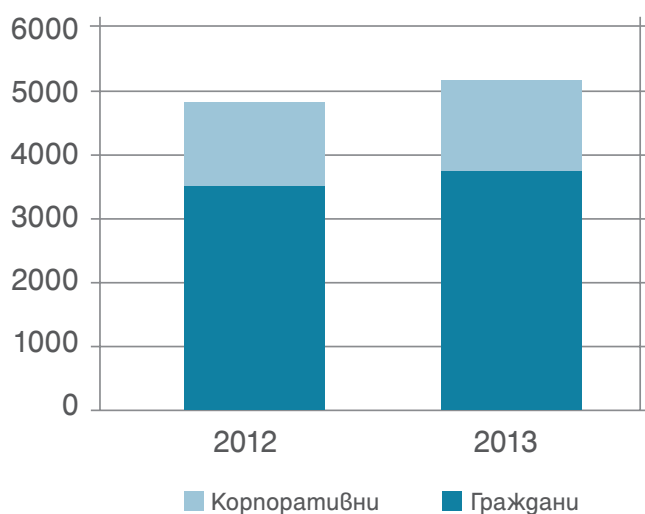
Привлечени средства от клиенти

В края на 2013 привлечените средства от клиенти нарастват с 9.4% на годишна база и възлизат на 5.204 млн. лв. при 4.758 млн. лв. в края на 2012. В структурно отношение, за период от една година депозитите на граждани отчитат ръст от 5.0% на годишна база в резултат на предлаганите промоции и атрактивни условия по депозитите. За същия период корпоративните депозити на Банката остават на почти същите нива като отчитат много лек спад от 0.01% на годишна база. При депозитите на правителствените агенции и бюджета се отчита спад от 22.4% на годишна база. При депозитите на небанковите финансови институции се отчита ръст от 173.8% на годишна база.

Депозити от клиенти BGN (000)	31.12.2012	31.12.2013	Изменение (%)
Депозити на граждани	3,397,567	3,567,918	5.01
Депозити на небанкови финансови институции	173,546	475,140	173.78
Депозити на фирми	1,070,835	1,070,688	-0.01
Депозити на бюджетни предприятия	115,856	89,935	-22.37
ОБЩО	4,757,804	5,203,681	9.37

Депозитите на населението, които заемат 68.6% от депозитния портфейл, продължават да са с доминираща важност за структурата на привлечените средства на Банката. Динамиката на корпоративните депозити следва забавения растеж в икономиката и определя относителния им дял от 20.6%. Относителният дял на депозитите от небанкови финансови институции е 9.1%, а на депозитите на правителствени организации и агенции 1.7%.

Структура на клиентските депозити (BGN млн.)

Към 31 декември 2013 ОББ има ключови пазарни позиции като държи 9.8% от депозитите на населението и 7.0% от корпоративните депозити в страната.

Банкови заеми

Към края на 2013 Банката отчита 111.4 млн. лева кредитни линии от банки, които заемат 2% от привлечените средства.

ОББ е подписала дългосрочна кредитна линия с Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) на обща стойност 15 млн. евро – Линия за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници. Кредитната линия е обвързана със схеми за безвъзмездни субсидии на ЕБВР за Банката и клиентите ѝ. Матуритетът по договора е до януари 2014.

В края на 2008 ОББ е подписала договор с Българска банка за развитие относно десетгодишен заем на стойност 30 млн. лв. за финансиране на частни и общински предприятия и преекспортно кредитиране. Към 31 декември 2009 цялата сума по кредита е усвоена. Крайният падеж по договора е до декември 2018 г. Задължението по договора е обезпечено с особен залог на вземания към крайни кредитополучатели, предоставени чрез финансирането по същия договор, с обща стойност на главницата 30 млн. лв.

През 2009 ОББ е подписала договор с Българска банка за развитие за обратно финансиране на земеделски производители за 15 млн. лева. Към 31 декември 2009 цялата сума по кредита е усвоена. Договорът е с матуритет до април 2014 г. Задължението по договора е обезпечено с особен залог на вземанията по подзаеми към крайни кредитополучатели, предоставени чрез финансирането по този договор, с обща стойност на главниците в размер на 15 млн. лева.

През декември 2010 ОББ е подписала договор с ЕБВР за финансиране в размер на 150 млн. евро на съществуващи или нови клиенти на банката, в това число частни предприятия, дружества, еднолични собственици и други юридически лица, създадени съгласно законо-

те на Република България, както и физически лица, регистрирани или признати по друг начин като предприемачи в съответствие със законовите разпоредби. Към 31 декември 2013 Банката е усвоила сумата от 75 млн. евро по този договор. Договорът е със срок на усвояване до две години от датата на подписване и матуритет до декември 2014.

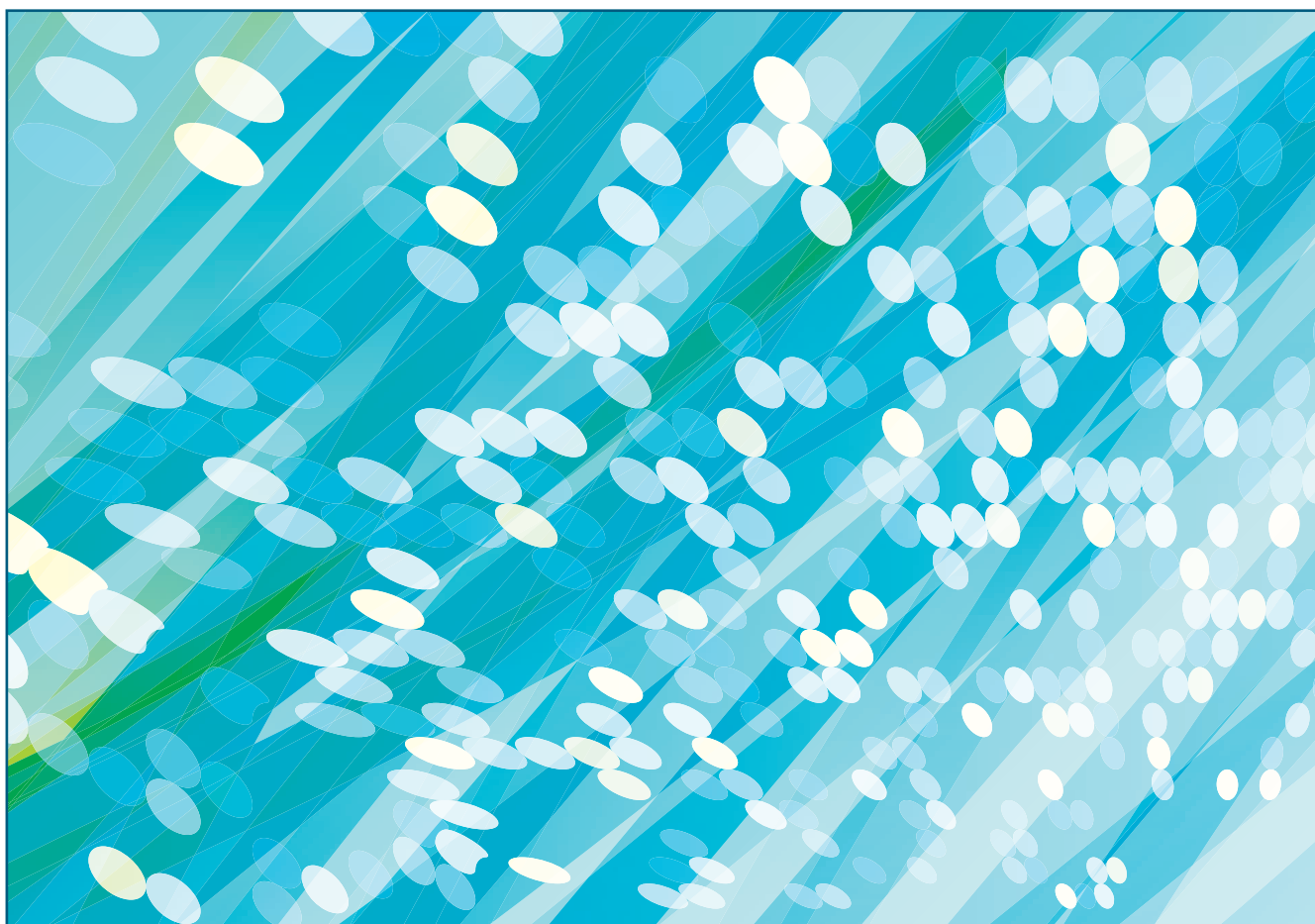
Подчинени пасиви

Към края на 2013 Банката отчита 203.7 млн. лева подчинен срочен дълг, който заема 3.6% от привлечените средства по баланса. През месец октомври и месец ноември 2007 ОББ е подписала два договора за подчинен срочен дълг с Национална Банка на Гърция на обща стойност 130 млн. евро. Подчиненият срочен дълг е използван като допълнение на капиталовите резерви, в съответствие с изиска-

нията на БНБ за капиталова адекватност. Изплащането на подчинения срочен дълг не е гарантирано от Банката в никаква форма. Оригиналният матуритет на подчинения срочен дълг е 10 години. От 2013 година започва ежегодното погасяване на подчинения срочен дълг и по двата договора на равни вноски в размер на 50 852 хил. лева.

Капитал и капиталова адекватност

В края на 2013 капиталът, принадлежащ на акционерите на ОББ е 1.088 млн. лв. (2012: 1.068 млн. лв.) и осигурява равнище на капиталова адекватност над изискванията и регулациите на Централната банка. Общата капиталова адекватност, както и адекватността на първичния капитал на Банката към 31 декември 2013 е 14.81%.

1.2. РАЗВИТИЕ НА БИЗНЕСА

БАНКИРАНЕ НА ДРЕБНО

През 2013 ОББ запази утвърдената си и устойчива позиция в банковия сегмент на кредитите и депозити на граждани. При засилената конкуренция и динамичен пазар на депозитите на физически лица, Банката отбеляза ръст от 170 млн. лв., увеличавайки ликвидността си и достигайки депозитна база от 3.568 млрд. лв. при 3.398 млрд. лв. в края на 2012-та година. Въпреки активността с промоционални предложения на основните банки, банковият пазар при кредитите на граждани остана без съществена промяна. ОББ завърши годината с общ портфейл ритейл кредити над 2.218 млн. лв. ОББ запази водещата си позиция на Банка издател на международни кредитни карти Master Card и Visa. В абсолютни цифри през 2013 година дебитните и кредитните карти на Банката продължиха своя постоянен ръст при общия брой трансакции, който надхвърли 15.6 млн. лв. на годишна база за общ размер над 2.1 млрд. лв. Общият брой и обем на трансакциите на ПОС на портфейла от кредитни карти и дебитни карти на ОББ отбеляза 12% годишен ръст. При обслужването на картови разплащания ОББ продължи да увеличава мрежата си от ПОС терминали и завърши годината с почти 11 000 ПОС терминала и 810 банкомата на ключови локации на територията на цялата страна.

През 2013 година ОББ запази своя основен фокус върху постоянното развитие на иновативни продукти и въвеждането на промоционални кампании за всички продуктови категории в среда на засилен конкуренция. През изминалата година ОББ продължи да предоставя на клиентите на ОББ Клуб достъп до първокласни банкови продукти и услуги като увеличи броя на своите клиенти и отбеляза нарастване на депозитната база от този сегмент. В резултат на утвърдените взаимоотношения с нашите значими клиенти, броя и активност-

та по използваните от тях продукти и услуги продължи да нараства. В ипотечното кредитиране ОББ въведе по-ниски еднакви лихвени проценти за лева и евро за най-търсените продукти, подобри действащите параметри и въведе специален промоционален бонус за новоусвоени кредити в края на годината. При потребителското кредитиране ОББ представи ново предложение - потребителски кредит с фиксиран лихвен процент за целия период на кредита, предназначен за масови клиенти при атрактивни лихвени условия. През цялата година Банката активно поддържаше постоянни промоционални кампании, валидни за съществуващи и нови клиенти. През 2013 ОББ продължи да развива своите кредитни карти, като удобен и сигурен продукт. Успешно се развива програмата UWin, която дава възможност на клиентите да се възползват от доброто партньорство на банката със значими търговци. И през изминалата година за картодържателите на ОББ бяха реализирани специални промоционални кампании. Банката успешно стартира и нов сайт, специализиран за предлагане на електронни услуги UPay (www.ubbray.bg). В стратегически план ОББ ще продължава да работи в посока на подобряване на услугите и създаване на иновативни предложения, с цел да отговори и надхвърли очакванията на своите клиенти.

През 2013 се запази тенденцията банково застрахователният бизнес на ОББ да е с постоянно нарастващ дял сред основните източници на нелихвени приходи. Растежът на годишните обеми се дължи основно на успешно реализираната стратегия за фокус към продажбите на самостоятелни застрахователни продукти и тяхното награждане с допълнителни атрактивни застрахователни покрития, което доведе до ръст от 27% при брутните премии. С най-голям принос в продажбите са дългосрочните спестовно-застрахователни програми „Качествено Образование“ и „Втора пенсия“, застрахователно покритие при злополука „Закрила“, имуществената застраховка „Вашият

Дом“, автомобилни застраховки „Гражданска отговорност“ и „Каско“ с уникална възможност за 6 и 12 безлихвени вноски с кредитна карта от ОББ. Успешен старт през 2013 отбеляза новата застрахователна програма на депозантите „Депозит Плюс“ с подарък безплатна защита до първите два месеца.

ПЛАТЕЖНИ ПРОДУКТИ И УСЛУГИ

През 2013 година броят на клиентите, регистрирани за услугата Електронно банкиране достигна 169 166, което представлява ръст спрямо предходната година в размер на 10%. През канала за електронно банкиране през 2013 са извършени 60% от плащанията. Услугата заплащане на битови сметки поддържа стабилен ръст на развитие и в края на 2013 година се използва активно от 89 992 клиента, регистрирали 163 452 съгласия за плащане към компании за битови услуги. Пазарният дял на ОББ по отношение на реализираните плащания през системата за парични преводи Western union през 2013 г. е 13%. Телефонният център на ОББ и през 2013 година отговаря на най-високите стандарти за обслужване на клиенти през алтернативни канали за банкиране. В началото на годината успешно стартира нов начин за двуфакторна идентификация на клиенти при извършване на активни операции, като по този начин Телефонния център отговори на съвременните изисквания за сигурност на плащанията през алтернативните канали.

КОРПОРАТИВНО БАНКИРАНЕ

През 2013 основна цел на корпоративното банкиране беше стабилизиране качеството и размера на Кредитните експозиции на ОББ, в среда, характеризираща се с висок относителен дял на необслужваните кредити и ограничена ликвидност на обезпеченията. Едновременно с това, усилията ни бяха насочени към продължаване на позитивната динамика на процеса на отпускане на нови кредити. Този ни подход бе обусловен от продължаващото нормализиране на процесите в световната икономика и подобряващите се икономически резултати на

основните търговски партньори на България. През 2013 брутният размер на корпоративните кредити на ОББ възлиза на 2.807 млрд. лв., в т.ч. финансиране на небанкови финансови институции за 98.5 млн. лв., корпоративни клиенти за 2.682 млрд. лв. и правителствени институции и агенции за 26.4 млн. лв. През годината банката отпусна ново финансиране към български бизнеси в размер на 470 млн. лв., от които 317 млн. лв. към малкия и среден бизнес. През 2013 продължи действието на първата програма на JEREMIE за гаранционната схема, по която ОББ отпуска кредити с преференциални условия на малки и средни фирми, като към края на годината договореният от банката лимит бе практически напълно алокиран на базата на одобрени кредити към малкия и среден бизнес. Освен това, през 2013 бяха подписани четири нови споразумения в подкрепа на българския бизнес и домакинства на обща стойност 27 млн. евро между ЕБВР и ОББ. Две от споразуменията са за проекти за енергийна ефективност на малки и средни предприятия и на домакинства, а другите две споразумения - за насърчаване на търговското финансиране. Споразумението по финансовия инструмент „Енергийна ефективност за конкурентоспособна икономика“ е в рамките на „Програмата за енергийна ефективност и зелена икономика“, част от ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика в периода 2007-2013“. Благодарение на него на предприятията се предоставят инвестиционни кредити за финансиране на одобрени проекти по програмата. При успешното им завършване, предприятията могат да получат безвъзмездна финансова помощ до 50% от одобрените разходи по проекта. От „Програмата за енергийна ефективност за дома“ могат да се възползват физически лица и домакинства, които да финансират проекти за жилищно обновяване и ремонти, целящи намаляване на разходите за енергия. Освен атрактивни финансови условия клиентите на банката получават и субсидии в размер до 20% от стойността на енергоспестяващия проект, за който са получили финансиране.

ТРЕЖЪРИ ДЕЙНОСТ

През 2013 управление „Трежъри“ на ОББ продължаваше да осигурява оптимална ликвидност посредством участие на пазара с ДЦК, валутна търговия и продукти на междубанковия пазар. През годината „Трежъри“ осигуряваше депозитни инструменти и разнообразни инвестиционни решения за големите корпоративни клиенти и бизнеса на ОББ. През 2013 предоставените средства в банки възлизат на 721 млн. лв. и нарастват над 2.3 пъти за период от една година. Отчетеното нарастване отразява високата ликвидност на местния пазар, както и лидерската позиция на ОББ на междубанковия пазар в България. В допълнение на това ОББ значително подобри съотношението кредити/депозити – от 95.66% в края на 2012 на 81.27% към края на 2013. През 2013 ОББ поддържа статуса си на самофинансираща се финансово-кредитна институция, с независеща ликвидност от банката-майка.

ИНВЕСТИЦИОННО БАНКИРАНЕ

През 2013 дирекция „Инвестиционно банкиране“ се стремеше да отговори на нуждите на съществуващите и потенциални клиенти на банката от предоставянето на услуги по инвестиционно посредничество и депозитарни услуги. ОББ продължи да участва активно на пазара на корпоративни облигации като предоставяше услуги по реструктуриране на облигационни емисии и банка-довереник на облигационерите. Дирекция „Инвестиционно банкиране“ фокусира своите усилия основно към запазване на съществуващия бизнес и реструктурирането на облигационни емисии, отчитайки неблагоприятната икономическа среда и възможността на отделните емитенти да преодолеят кризата. През 2013 бяха реструктурирани 4 облигационни емисии, а портфейла на банката беше увеличен със записването на 2 нови корпоративни облигации. През 2013 ОББ изпълняваше функцията на банка-довереник и представител на облигационерите по 23 облигационни емисии. В условията на продължаваща финансова криза и

ниска ликвидност на фондовата борса, сектор „Брокерски услуги“ успяваше да поддържа своите пазарни позиции на капиталовия пазар при значителен отлив на институционални инвеститори. Въпреки конкуренцията от над 60 инвестиционни посредника, ОББ успя да запази клиентската си база и да привлече 24 нови клиенти, ползващи електронната платформа за търговия U-Broker.

През 2013 сектор „Депозитарни услуги“ предлага регламентирани от законодателството депозитарни услуги, насочени към клиенти от всички сектори на капиталовия пазар. В резултат на продължаващата икономическа криза в страната част от клиентите ограничаваха инвестиционната си дейност. Секторът насочи своите усилия и работеше за увеличаване на клиентската база като успя да привлече 11 нови клиента. Сектор „Депозитарни услуги“ има сключени дългосрочни договори с 82 клиента – финансови институции и корпоративни клиенти, управляващи дружества, договорни фондове, акционерни дружества със специална инвестиционна цел /АДСИЦ/, застрахователни и здравноосигурителни дружества, лицензирани инвестиционни посредници. ОББ води регистри на чуждестранни емисии ценни книжа на свои клиенти при Clearstream Banking SA, Luxembourg. ОББ е банка – попечител на управляваните от ПОК „Доверие“ АД фондове за допълнително пенсионно осигуряване, които заемат водеща пазарна позиция по размер на активите в страната. Общият обем на активите на трите пенсионни фонда към края на 2013 е в размер на над 2 млрд. лв. Пенсионно-осигурителният пазар остава непроменен по брой лицензирани пенсионни компании и пенсионни фондове.

ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

През 2013 година беше успешно завършен проект за оптимизация на телекомуникационните услуги (пренос на данни и фиксирана телефония) за ОББ, в резултат на което ще се реализира значително намаляване на оперативните разходи за телекомуникационни услуги. Следвайки допълнителни предписания на БНБ за осигуряване на операционална независимост, ОББ и НБГ успешно приключиха проект за near online репликация на данните на системата T24 от Атина в София. През 2013 г. беше имплементирана системата UC4, с цел автоматизиране на операциите по пакетните обработки в T24.

ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

През 2013 продължи процесът по хармонизация на ЧР политиките и правилата в банката с тези на НБГ Групата. Актуализирана беше Политиката за възнаграждения в ОББ в съответствие с модела, прилаган в Групата и осъвременени стандартите за офис облекло на служителите. Разработени и популяризирани бяха практически насоки за оценка на изпълнението на служителите в Банката с цел разясняване ползите от оценяването и повишаване ангажираността на всички участници в процеса. Внедрени в практиката бяха методики за въвеждане в работния процес на новоназначени служители в Клонова мрежа (КМ). През 2013 служителите на Банката взеха нееднократно участие в различни форми на обучение. В програмата за обучение на служителите в Централно управление (ЦУ) беше поставен акцент върху специализирани обучения. В програмата за обучение на служителите в КМ на ОББ през 2013 беше поставен акцент върху обученията за мениджъри от корпоративния сегмент и сегмент „Банкиране на гребно“. Мениджърите от корпоративния сегмент (общо 83 служители) преминаха през 3 модулно специализирано обучение, което стартира в края на 2012 и чиято цел беше заздравяване на екипите и повишаване ефективността и качеството на работата. За новите мениджъри от сегмент „Банкиране на гребно“ в КМ беше

разработен пилотен проект за 10 млади мениджъри от регион София Запад, които преминаха през дългосрочно 10 месечно обучение. В рамките на проекта служителите преминаха през 9 присъствени модула, тестове за оценка и самооценка, много практически казуси и задачи за самоподготовка. По пътя на овладяване на новите знания колегите бяха подпомагани от личен ментор (мениджър от ЦУ на банката или Директор на клон), както и от външни консултанти. Целта на проекта беше участниците в него – млади мениджъри и служители с потенциал, да развият мениджърски умения. Всички служители на КМ, ангажирани с продажби и обслужване на значими и масови клиенти преминаха през обучение на тема: „Грижа за клиента“, презентирано от Дирекция „Продажби Банкиране на гребно“, а директорите на клонове тип 1 и Мениджърите екип банкиране на гребно преминаха специализирано вътрешно обучение на тема „Мениджмънт и успешни продажби“, презентирано също от специалистите в Дирекция „Продажби Банкиране на гребно“. В рамките на годината всички служители, ангажирани с обслужване на каса в клоновете на банката участваха в обучение на тема: „Правила за касова дейност, въоръжени грабежи, вътрешни и външни измами“, презентирано от колегите от Дирекция „Сигурност и охрана“ и Отдел „Касов център“, Дирекция „Операции“. През 2013 беше официално имплементирана системата за електронно обучение, която беше презентирана на регионален принцип пред всички Регионални мениджъри и Директори на клонове в банката. През март 2013 за всички служители от КМ беше предоставен достъп до курсовете, реферирани към позицията, която заемат. Инвестираното време и усилия в този проект беше в основна степен от страна на Дирекция УЧР и сме убедени, че използването на този ценен ресурс за самообучение от колегите в КМ би било изключително полезно за поддържане на необходимите теоретични знания и осигуряване на независимост (за всеки служител) при организацията на самообучителния процес.

И през 2013 продължи активното участие на представители на дирекция УЧР в различни кариерни изложения с цел представянето на ОББ като стабилен и надежден работодател. Беше продължена и активността ни по отношение на промотиране на възможностите за работа в банката пред български студенти и млади професионалисти в Англия с интерес към завръщане в България и работа в банковата сфера. Продължи и активното развитие на Стажантската програма в ОББ - от над 1100 кандидати 180 проведеха стаж в различни структури, а близо 30 от тях бяха назначени на трудов договор на различни позиции в клонова мрежа и ЦУ. Бе продължена програмата за дългосрочен стаж в корпоративния сегмент, целящ по-задълбочена първоначална практическа подготовка на млади хора с икономическо образование и интерес в корпоративното банкиране, които да започнат работа в този сегмент в банката.

КЛОНОВА МРЕЖА

Структурните единици на клоновата мрежа на ОББ в края на 2013 са 199, като те включват:

- 115 структури тип 1, фокусирани в обслужването основно на граждани и микро клиенти;
- 38 структурни единици тип 2, обслужващи ритейл, микро клиенти, както и търговци от сегмент „малък“ бизнес;
- 18 структури тип 3, развиващи ритейл, микро-бизнес и отношения с малки и средни предприятия;
- 9 Бизнес Центъра, специализирани структурни единици, профилирани в управлението на клиентски сегмент „среден“ бизнес;
- 19 офиса

Във всяка структура на Банката клиентите получават индивидуално отношение, компетентно обслужване от професионално подготвени специалисти, широка и разнообразна гама от продукти и услуги, целящи удовлетворение на техните нужди и потребности.

Спонсорство и корпоративна социална отговорност

През 2013 ОББ продължи да развива своята политика в областта на спонсорството и корпоративната социална отговорност в съответствие с цялостната си стратегия, насочена към поощряването и подкрепата за културата и изкуството, науката и спорта, както и помощта за уязвими социални групи от обществото. ОББ разгърна и наситена регионална спонсорска програма.

Общият разход на ОББ в спонсорство и КСО за 2013 възлиза на 140 000 евро. Основните дейности в областта на КСО през годината бяха насочени в следните области:

Културни проекти

- **Мартенски музикални дни, Русе** – ОББ отбеляза 10 години като партньор на един от най-старите фестивали в България. Събитието, което се провежда без прекъсвания от 1961 година насам, отново привлече сериозен интерес от страна на ценителите на класическата и модерна музика и нейните най-блестящи изпълнители от цял свят.
- **Партньорство със Софийска опера и балет с „Опера в парка“ и „Опера в Кавала“** – през 2013 г. ОББ възобнови партньорството си със Софийската опера и балет, за да осъществи две ключови по своята културна стойност събития – летния фестивал „Опера в парка“ и участието на трупата на Операта във фестивала „Филипи“ в Кавала. Първото събитие се проведе при огромен интерес в парка на Военната академия „Г.С.Раковски“ в София и отбеляза 200-годишнината от рождението на Джузепе Верди, а второто участие се реализира със съвместната подкрепа на ОББ и НБГ и се осъществи на сцената на Античния театър на Кавала.

- **Международен театрален фестивал „Варненско лято“** – През 2013 ОББ отново подаде ръка на фестивала, като подкрепи неговото маркетингово позициониране с уникални млечни графити, отбелязващи партньорството. Фестивалът отвори врати не само за класически постановки, но и за впечатляващи интерпретации и интерактивни представления, които напуснаха ограниченията на театралните зали и превърнаха Варна в град-фестивал за времетраенето на събитието.

- **Фестивал „Аполония“** – ОББ отново бе генерален партньор на Празниците на изкуствата в Созопол, като реализира традиционния си ОББ клуб за почитателите на джаза и неговите най-млади следовници и изпълнители. Наред с това ОББ отново връчи традиционната си награда за успешен български творец, а за най-малките посетители на „Аполония“ организира уикенд-школа „Фотография за малките“.

- **Международен фестивал „Сцена на кръстопът“** – след близо 5-годишно прекъсване ОББ се завърна в „спонсорското сосиете“ на фестивала, който се провежда от 17 години в Пловдив. Банката не само подкрепи осъществяването на международното събитие, но и се включи активно в промотирането му, като наред с това удостои с приз закриващата постановка „Хората от Оз“ – представление, което се игра под патронажа на Банката.

- **НАТФИЗ** – През 2013 г. младите актьори от НАТФИЗ отново получи подкрепата на ОББ, като през тази година Банката разгърна помощта си и даде рамо на цялата програма на Учебния граматичен театър към Академията.

- **Фото конкурс „Светът в един флаг“** – Съвместно със списание „National Geographic

Bulgaria“ ОББ организира фото конкурс, посветен на 125-годишнината от учредяването на Националното географско дружество на САЩ под надслов „Светът в един флаг“. В напреварата за приза – пътуване до централата на Дружеството – се включиха над 6000 фотоса, а финалистите бяха представени чрез три изложби в София, Велико Търново и Бургас. Победителят получи наградата си на специална церемония, предшествваща откриването на първата изложба със снимки, които от своя страна бяха инкорпорирани в Коледните материали на ОББ.

- **Детско фотоателие „Фотография за малките“** – През 2013 ОББ за първи път подкрепи фотоателието „Фотография за малките“ – инициатива, насочена към децата с интерес към снимането. Проектът, воден от фотографа Алберто Стайков, залага на свободния формат на общуване чрез лекции и практически курсове през цялата година, като преминалите фотоателието получават сертификати за майсторство във фотографията, връчени в присъствието на представител на ОББ. Банката, на свой ред, бе удостоена със сертификат за дарител и спомоществовател на проекта.

Спорт

- **Българска федерация по биатлон** – През 2013 ОББ продължи своето партньорство с Българската федерация по биатлон, като подкрепи в качеството си на генерален партньор провеждането на Европейското първенство по биатлон. В стремежа си да поощри доброто представяне на българските атлети ОББ награди със специално отличие за бронзовия медал от напреварата биатлониста Красимир Анев.

- **Българска футболна федерация** – През 2013 ОББ подпомогна телевизионното излъчване на пролетния полусезон на А футболна група на българското футболно първенство. Благодарение на подкрепата на Банката почитателите на футбола в България имаха шанса да наблюдават любимите си отбори, а самите отбори – да подобрят базата си с отпуснатите средства.

- **Тенис турнири за деца** – ОББ насочи активно внимание към подкрепата за провеждането на три детски тенис турнира – на частните училища, регионално за деца до 12 години и „Мастърс“ за всички деца-шампиони от регионални състезания. Мероприятията протекоха под мотото „За наградите на ОББ“ и бяха широко отразени в националните медии, а децата, които демонстрираха спортни постижения бяха наградени от представители на Банката. Наред с това ОББ използва възможността да изтъкне грижата и отговорността си като член на обществото за здравословното развитие на децата и необходимостта от активно спортуване.

Подкрепа за науката

- **Национален природонаучен музей** – През 2013 Националният природонаучен музей осъществи два проекта с финансовата подкрепа на ОББ – финализира обновяването на залата си с минерали и обогати експозицията си от бозайници с Усурийски тигър от диорамата на Сибирската тайга. И двата проекта бяха анонсирани подобаващо в научните среди, а ОББ бе отбелязана като един от водещите меценати на музея.

Спонсорство и корпоративна социална отговорност

Регионални спонсорства

- През 2013 ОББ подкрепи финансово провеждането на близо 30 регионални събития от знаково местно значение. Сред тях бяха честванията на годишнините на редица градове – Пазарджик, Асеновград, Белово, провеждане на културни мероприятия – състезания по танци, музикални фестивали и др.

Благотворителност

- Сдружение „Обединени за милосърдие“ - През 2013 Сдружение „Обединени за милосърдие“ продължи да развива своите благородни цели, като отчете изключително добри резултати – средствата, събрани от членски внос и дарения от служители възлязоха на над 55 000 евро. Сдружението осъществи изключително успешна кампания с поредния си конкурс за авторски творби на служители и техните деца, резултатите от които бяха представени по време на благотворителна изложба в Националния природонаучен музей. Произведенията и календари с репродукции на победителите бяха обявени за благотворителна продажба.

Информация изисквана по реда на чл. 187г и 247 от Търговския закон

Информация по чл. 187г.

1. Брой и номинална стойност на придобитите и прехвърлените през годината собствени акции, частта от капитала, която те представляват, както и цената, по която е станало придобиването или прехвърлянето:

Към 31.12.2013 няма прехвърлени обикновени поименни акции с право на глас, по данни от Централния депозитар.

2. Основание за придобиванията, извършени през годината:

Няма изкупуване на акции от миноритарни акционери.

3. Брой и номинална стойност на притежаваните собствени акции и частта от капитала, която те представляват.

Към 31.12.2013 акционерният капитал е разпределен в 75,964,082 броя обикновени поименни акции с право на глас, всяка от които с номинална стойност 1 лев.

Основни акционери:	Дялове
Национална Банка на Гърция НБГ, (99.9%)	75,893,450
Други акционери (0.1%)	70,632
Общо	75,964,082

Информация по чл. 247.

1. Възнагражденията, получени общо през годината от членовете на Съвета на директорите:

Възнаграждението на управляващите и членовете на Съвета на Директорите през годината се състои от краткосрочни трудови възнаграждения под формата на заплати и вноски, свързани със социалното и здравно осигуряване, платен годишен отпуск, платен отпуск по болест. Общата сума на възнаграждението за 2013 е 590 хил. лв.

2. Придобитите, притежаваните и прехвърлените от членовете на съветите през годината акции и облигации на Банката:

Притежавани от членовете на Съвета на директорите акции по 1 (един) лев всяка (номинална стойност)

Имена на директорите	31.12.2012	31.12.2013
Стилиян Петков Вътев	150 бр.	210 бр.
Общо:	150 бр.	210 бр.

През годината няма придобити и прехвърлени акции и облигации на Банката от членовете на СД.

Информация изисквана по реда на чл. 187г и 247 от Търговския закон

3. Правата на членовете на съветите да придобиват акции и облигации на Банката:

Членовете на Съвета на директорите нямат предоставени права за придобиване на акции и облигации на Банката.

4. Участието на членовете на съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети:

Стилиян Петков Вътев

Член на Съвета на директорите на Борика-Банксервиз АД.

Председател на Съвета на директорите на Интерлийз АД.

Председател на Съвета на директорите на Интерлийз Ауто АД.

Председател на Съвета на директорите на ОББ – МЕТЛАЙФ (UBB – METLIFE) Животозастрахователно Дружество АД.

Председател на Съвета на директорите на ОББ – Ей Аи Джи (UBB - AIG) Застрахователно и Презастрахователно Дружество АД.

Член на Съвета на директорите на ОББ Застрахователен брокер.

Представител на Асоциацията на банките в България в Европейския Платежен Съвет.

Радка Иванова Тончева

Член на Съвета на директорите на Дружество за касови услуги.

Член на УС на Асоциацията на банките в България (АББ).

Член на УС на Фондация „Атанас Буров“.

Договори по чл. 240б , сключени през годината:

Членовете на Съвета на директорите или свързани с тях лица не са сключвали с Банката договори, които излизат извън обичайната дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Изплащане на дивиденди и лихви

За последните три години ОББ не е изплащала дивиденди. Годишната нетна печалба по решение на Общото събрание на акционерите се заделя изцяло в общите резерви.

Финансови инструменти и управление на риска

а) Цели и политика на Банката по управление на риска

ОББ активно управлява рисковете, присъщи на дейността ѝ, с цел постигане на оптимално съотношение между доходността от операциите и риска, който ги съпътства.

Банката има утвърдена стратегия за управление на риска, която е съобразена изцяло с рисковата стратегия на Групата на НБГ, изискванията на всички действащи законови актове, регулациите на БНБ и актуалните към момента Базелски стандарти.

Стратегията за управление на риска дефинира отношението на Банката спрямо риска чрез описание на принципите и целите за управление на риска, настоящ и желан рисков профил и рисков апетит, нивата на отговорности и организационна структура по отношение управлението на риска, ключовите възможности за поемане и управление на риска.

Рамката за управление на риска в Банката отразява всички приложими регулаторни указания и изисквания и обхваща няколко различни съставни елемента. В частност, Съвета на Директорите назначава Комитет за управление на риска, надзираващ всички управленчески функции по отношение на риска. Този комитет се подпомага от Управление „Управление на Риска“. Дирекция „Нормативен контрол“ като отделна функция, обособява покриването на всички регулаторни изисквания, като в това число стандарти, закони и наредби. Специализираната служба за вътрешен одит докладва директно на ниво Съвет на Директорите чрез Одитен

Комитет и подпомага рамката за управление на риска, чрез действието си като независима контролна функция, фокусираща се върху ефективността на рамката за управление на риска и контролната среда в Банката като цяло.

Функциите по управление на риска са разпределени на следните нива:

- Стратегическо – осъществява се от Съвет на Директорите, който утвърждава рисковата стратегия на банката и назначава Комитет за управление на риска и Одитен Комитет. Комитетът за управление на риска е отговорен за поддържане дейността на банката в съответствие с утвърдената рискова стратегия.
- Тактическо – обхваща функцията по управление на риска, осъществявана от Висшия Менеджмънт. Това ниво включва одобрението на политики и процедури по отделните видове риск и установяване на адекватни системи за контрол за различните видове риск, както и осигуряване приемливи нива на съотношението риск-доходност.
- Оперативно – обхваща различните видове бизнес линии и бизнес звена и включва управлението на рисковете, там където те действително се създават. Управлението на рисковете на това равнище се осъществява чрез подходящи системи на контрол, включени в основните процедури и инструкции.

Банката признава и управлява с висок приоритет следните основни видове риск, възникващи в резултат на нейната присъща дейност – кредитен риск, ликвиден риск, пазарен риск, лихвен риск в банковия портфейл и операционен риск.

б) **Експозиция на Банката по отношение на кредитния, ликвидния, пазарния и операционния риск.**

Рисковите експозиции на ОББ и съответно използваните риск измерители и методологии за управление на риска са изложени по-долу в последователност съобразно значимостта им за дейността на Банката.

Кредитен риск

Кредитният риск е свързан с възможния неблагоприятен ефект върху дохода и капитала на Банката поради невъзможност на длъжника да изпълни условията по договор, сключен с институцията или на друго договорено задължение.

Основният източник на кредитен риск за банката са предоставените кредити на клиенти, които към 31.12.2013 г. са в размер на 5 024 млн. лева. Към същата дата, обезценката по МСФО е в размер на 795 млн. лв. или 16% от размера на кредитния портфейл. Специфичните провизии за кредитен риск съгласно Наредба 9 на БНБ са в размер на 569 млн. лв.

Взимането на решения по управлението на кредитния риск се извършва в съответствие с утвърдената рискова стратегия и съответните кредитни политики, които се преразглеждат регулярно.

ОББ е приела и се ръководи в дейността си от Политика за корпоративно кредитиране и Политика за кредитиране на дребно, които регламентират имплементирането на стриктни процедури за корпоративно и ритейл кредитиране, поддържане на адекватна кредитна администрация и адекватно наблюдение и контрол на кредитния риск.

Политиката за корпоративно кредитиране (ПКК) съдържа актуализирана постоянна рамка за управление на кредитния риск, в т.ч. нива на одобрение, система за ранно предупреждение и оценка на кредитния риск на база рейтинг на клиента. Системата за ранно

предупреждение (СРП) представлява процес за оценка на корпоративните клиенти с цел откриване на най-ранен етап на проблемни експозиции и предприемане на действия за оздравяването им. Разработено е софтуерно приложение, което значително подпомага този процес.

Политиката за кредитиране на дребно определя критериите за одобрение на всички видове кредитни продукти за граждани, правомощията за одобрение, използваните скоринг модели и тяхното приложение.

В допълнение са разработени и се прилагат в процеса на кредитиране детайлни процедури относно анализа на икономическата целесъобразност на всеки един проект, оценка на обезпеченията, контрола върху качеството и администрирането на кредитите.

В зависимост от размера си, кредитите се одобряват от кредитни центрове и кредитни комитети за корпоративни и ритейл портфейли съгласно утвърдените нива на компетенции. Над определено ниво „Управление на риска“ участва пряко в одобрението на кредитни сделки с право на вето. Процесът на одобрение за ритейл портфейла е изцяло интегриран в структурата на Управление на риска. По отношение на ритейл портфейла Банката е определила лимити за одобряване на кредитни параметри извън приетите по Политика, като регулярно следи за тяхното спазване.

В съответствие с рисковата си стратегия, ОББ цели поддържане ниско ниво на концентрация в кредитния портфейл на ниво клиент и по отрасли. Банката регулярно наблюдава и отчита големите експозиции на ниво клиент и по отрасли. Най-големите отраслови експозиции в корпоративния кредитен портфейл са строителство, търговия на едро и дребно, селско стопанство, производство на храни, инфраструктура и др.

Банката ежесечно извършва оценка на рисковата експозиция, произтичаща от кредитния портфейл като класифицира и провизира кредитите в него съгласно изискванията на МСФО и Наредба 9 на БНБ.

Кредитната експанзия през предходните години и световната финансова криза се отразиха неблагоприятно на качеството на портфейла. В тази връзка голяма част от усилията на екипа продължават да са насочени към събиране и реструктуриране на влошени кредитни експозиции, както и към генериране на нов бизнес и подобряване на доходността.

ОББ активно оперира на международните финансови пазари. С цел намаляване на експозицията към кредитен риск по държави и банки контрагенти, Банката е възприела съответната рамка от лимити. ОББ няма рисков апетит за експозиции към банки контрагенти с по-неблагоприятен официален или вътрешен рейтинг от Ва3 (Moody's) или ВВ- (S&P/Fitch). Горните ограничения при избор на контрагенти предполагат поемане на умерен кредитен риск от трансакции на межубанковия пазар.

Ликвиден риск

Ликвидният риск е свързан с възможния неблагоприятен ефект върху дохода и капитала на Банката, произтичащ от невъзможността на институцията да изпълни своите задължения, когато те станат изискуеми, без да се реализират неприемливи загуби.

Банката управлява своите активи и пасиви по начин, който ѝ гарантира, че редовно и без забава може да изпълни ежедневните си задължения, както в нормална банкова среда, така и в условията на криза. ОББ инвестира предимно в ликвидни активи и е поддържала през годината средно ниво от 29% на съотношението ликвидни активи към общо привлечени средства и 32% на съотношението ликвидни активи към привлечени клиентски депозити. ОББ притежава стабилна структура на финансиране, доколкото кредитния портфейл е

основно финансиран с клиентски депозити. Допълнително Банката разполага с привлечен от банката-майка подчинен срочен дълг и договорени дългосрочни кредитни линии с ББР и ЕБВР с цел кредитиране на проекти за енергийна ефективност и финансиране на земеделски производители. Стратегията за финансиране на ОББ е развитие на диверсифицирана депозитна база според типа депозити и осигуряване на достъп до алтернативни източници на финансиране с цел защита от неочаквани флукуации и минимизиране цената на финансиране.

Рамката за управление на ликвидния риск в ОББ включва следните елементи:

- подходяща управленска рамка, включваща Комитет за управление на активите и пасивите (ALCO);
- оперативни стандарти, включващи Политика за управление на ликвидния риск и План за финансиране при непредвидени обстоятелства;
- подходяща управленска информационна система.

Политиката за управление на ликвидния риск и Плана за финансиране при непредвидени обстоятелства са разработени в съответствие с одобрената рискова стратегия на Банката и всички регулаторни изисквания.

Управлението на ликвидността е централизирано и се измерва чрез оценка на несъответствията между паричните потоци на активите, пасивите и задбалансовите позиции. Ликвидността се оценява за всички основни валути, в които Банката активно извършва операции.

За прецизно измерване на ликвидността, Комитетът за управление на активите и пасивите (АЛКО) е утвърдил и контролира набор от индикатори като съотношението кредити към депозити, коефициент за бърза ликвидност и вътрешни коефициенти за ликвидност – общо и по валути.

ОББ извършва регулярни стрес-тестове с цел оценка на ликвидния риск при неблагоприятни за банката икономически и пазарни сценарии. Стрес тестовете са базирани на допускания за различни параметри на шок и тяхното въздействие върху входящите и изходящите парични потоци.

Пазарен риск

Пазарният риск е свързан с възможното неблагоприятно въздействие върху дохода и капитала на Банката, произтичащо от негативни промени в цените на ценните книжа, акциите, валутите и дериватите.

Общата експозицията на банката към пазарен риск е сравнително малка, като общата дневна експозиция под риск (total daily VaR) към 31.12.2013г. представлява 0.827 млн.лева или 0.13% от регулаторния капитал. Най-голямата експозиция към пазарен риск произтича от позициите в ценни книжа и е свързана с риска от неблагоприятна промяна на лихвените проценти.

ОББ е приела и следва Политика за управление на пазарния риск. Тази политика определя ключовите принципи, залегнали в основата на операциите на Банката на международните парични и капиталови пазари, и се фокусира върху подхода на ОББ към управлението на пазарния риск, произтичащ от тези операции. Политиката за управление на пазарния риск се прилага за всички финансови инструменти включени в търговския и на разположение за продажба (AFS) портфейли.

За да реализира целите, заложи в нейните бизнес-планове, с оглед максимизиране резултатите от дейността в рамките на приемливи нива на риск, ОББ инвестира наличните си средства в разрешени финансови инструменти, поддържайки удовлетворителни нива на ликвидност в съответствие по всяко време с изискванията на надзорните органи.

Пазарният риск се хеджира от Управление "Трежъри", когато се счита за целесъобразно (т.е. предвид на прогнозирана потенциална неблагоприятна промяна в цената на продукта) или за да се избегне превишаване на определените лимити при поемане на риск. Пазарният риск се хеджира или чрез прехвърляне на позицията на друга насрещна страна (back-to-back) или чрез хеджиране на всеки фактор на чувствителност поотделно, основно чрез подходящи деривати.

ОББ управлява пазарния риск чрез използването на международно признатата методология за вариация/ковариация, разработена от RiskMetrics / J.P. Morgan. Този подход се използва за изчисляване на VaR на позициите на портфейла за търговия и AFS, за едnodневен период на задържане с доверителен интервал от 99%. За ефективно управление на пазарния риск в съответствие с поставените стратегически цели, Банката е установила рамка от VaR лимити – общо и по рискови фактори.

Валутен риск

Валутният риск е свързан с възможен неблагоприятен ефект върху дохода и капитала, произтичащ от неблагоприятни движения на валутните курсове в банковия и търговския портфейл.

Балансовата структура на ОББ включва активи и пасиви, деноминирани в различни валути, като преобладаващо те са в лева и евро. При действащия в България валутен борд, поетият от банката валутен риск основно произлиза от промени в обменния курс евро/долар и в малка степен от курсовете на другите валути към еврото.

Банката управлява риска от откритите валутни позиции с цел минимизиране на вероятността от загуба при неблагоприятна промяна на валутните курсове и в тази връзка поддържа експозиция към валутен риск под 2% от регулаторния капитал.

ОББ допълнително ограничава валутния риск, приемайки дневни лимити за максималната потенциална загуба от валутни операции на финансовите пазари. За определяне и отчитане изпълнението на лимитите се използва метода “Value at Risk”, като се използва и прилагането на различни стрес тест сценарии.

Лихвен риск в банковия портфейл

Лихвеният риск в банков портфейл е свързан с възможния неблагоприятен ефект върху дохода и капитала, произтичащ от негативни промени на лихвените проценти, оказващи влияние върху нетърговските позиции на Банката.

Експозицията на банката към лихвен риск в банковия портфейл е сравнително малка и към 31.12.2013 представлява 1.7% от регулаторния капитал.

ОББ осъзнава значимостта на управлението на лихвения риск в банков портфейл чрез ефективно управление на активите и пасивите, капитала и доходите и е разработила и следва Политика за управление на лихвения риск в банков портфейл. Банката управлява лихвения риск в банков портфейл чрез оценка на чувствителността на икономическия капитал към паралелна промяна на лихвените проценти с 200 б.п.

Банката се стреми да ограничава лихвения риск в рамките на приемливи параметри чрез поддържане на адекватна структура на лихвочувствителните си активи и пасиви и минимизиране на несъответствията между тях. Лихвеният риск се измерва отделно за всяка от основните валути, в които банката има активни операции.

Операционен риск

Това е рискът от загуба, произтичаща от неадекватни или не добре функциониращи вътрешни процеси, хора и системи, или от външни събития, като включва правен риск, но изключва стратегически риск и репутационен риск.

Управлението на операционния риск в ОББ е базирано на утвърдената Рамка за управление на операционния риск и е документирано чрез политики, инструкции и процедури. Тя е съвместима с най-добрите практики и съобразена с регулаторните изисквания, и е неразделна част от цялостната рамка за управление на риска. Процесът по управление на операционния риск е изцяло автоматизиран чрез внедряване на специализиран софтуер.

Осъществява се ежегодна самооценка на рисковете по дейности и процеси във всички бизнес звена на банката. Основните операционни рискове, на които банката е изложена, според документираните дейности и процеси, се идентифицират и категоризират ежегодно според рисковата типология на ОББ. Идентифицираните рискове са оценени и на тази база са разработени Планове за действие в съответните области, където е желателно редуциране на риска, съгласно груповите стандарти на НБГ.

Разработена е и адекватна система от ключови рискови индикатори (КРИ) и нива на допустимост за тях, чиито тренд се анализира ежемесечно и в случай на превишение задейства процедура по разработване на Планове за действие, с цел смекчаване или елиминиране на констатираните негативни тенденции. Системата от КРИ също подлежи на ежегодно преразглеждане и прецизиране.

Банката поддържа регистър на операционните събития. Данните се използват за целите на анализа и прогнозиране на необходимия капитал за операционен риск.

Стрес тестове на необходимия капитал за операционен риск се правят в края на всяко тримесечие на база прогнозните данни за брутния приход на банката и неговото разпределение по бизнес линии.

На база изградената рамка за управление на операционния риск и получено одобрение от БНБ, Банката прилага Стандартизиран подход за изчисляване на необходимия капитал за операционен риск. Паралелно се подготвя преминаването към Усъвършенстван подход за определяне на капиталови изисквания за операционен риск.

По отношение установяване ефекта на по-сериозни операционни събития върху дейността на банката, съвместно с основните бизнес звена, текущо се правят множество стрес тестове и анализи, касаещи взаимовръзката на операционния риск с останалите видове риск, като най-важен в тази насока е одобреният „План за непрекъсваемост на бизнеса“ (ПНБ).

План за непрекъсваемост на бизнеса

ОББ работи в бързо растяща и променяща се среда и е изложена на различни видове риск (репутационен, стратегически, финансов, операционен, правен и технологичен), влияещи върху непрекъсваемостта на бизнеса.

С цел да бъдат сведени до минимум последиците за репутацията, както и финансови-

те, операционните, правните и всички други последиствия, породени от прекъсване на бизнес процесите, Банката е утвърдила План за непрекъсваемост на бизнеса (ПНБ).

ПНБ е разработен съобразно нормативните изисквания и добрата практика, организационната структура и бизнес функциите на ОББ. В ПНБ на ОББ са включени и NBG Competence Center, ОББ Застрахователен Брокер, ОББ Асем Менеджмънт и ОББ Факторинг.

Поддръжката на ПНБ се реализира чрез провеждането на планирани и непланирани актуализиращи Плана действия.

Управлението на ПНБ се осъществява от Комитета за Управление на извънредни ситуации, бедствия и аварии (КУИСБА). Основна цел на КУИСБА е организацията и управлението на непрекъсваемостта на бизнеса в ОББ, в т.ч. осигуряването и управлението на ефективни действия, насочени към възстановяване на нарушеното функциониране на отделни бизнес процеси и системи и Банката като цяло при възникване на събития, нарушаващи това нормално функциониране.

Годишен доклад за дейността на дъщерните и асоциираните дружества на ОББ АД към 31.12.2013

1. Преглед на дейността на дъщерните и асоциираните дружества на Групата на ОББ и основни рискове през дейността

Трансакциите между ОББ, дъщерните ѝ дружества ОББ Асет Мениджмънт, ОББ Застрахователен Брокер, ОББ Факторинг, асоциираните дружества ОББ Ей Ай Джи застрахователно дружество, ОББ – МЕТЛАЙФ Животозастрахователно дружество и Дружество за касови услуги са свързани основно с поддържането на депозити и текущи сметки. Банката притежава пакет от акции и дялове във взаимни фондове, управлявани от дъщерното ѝ дружество ОББ Асет Мениджмънт.

Банката участва във Взаимните фондове, управлявани от дъщерното си дружество ОББ Асет Мениджмънт, както следва:

Акции във взаимни фондове, управлявани от дъщерното дружество Асет Мениджмънт	31.12.2012	31.12.2013
ОББ Балансиран Фонд	1,876	2,221
ОББ Премиум Фонд за акции	1,403	1,774
ОББ Платиниум Фонд за облигации	1,310	1,460

2. Важни събития, настъпили след датата на съставяне на финансовия отчет:

Няма отчетени важни събития, които да са настъпили при дъщерните и асоциираните дружества на Банката, след датата на съставяне на годишния отчет.

3. Брой и номинална стойност на акциите или дяловете, притежавани от ОББ, от дъщерно или асоциирано предприятие или лице, което действа от свое име, но за сметка на дружеството

Наименование: ОББ Асет Мениджмънт АД
Седалище: гр. София

Адрес на управление: София, ул. Света София №5, община "Възраждане"

Номер и партида на вписване в търговския регистър: No 83704, т. 1021, рег. I, стр. 44, по фирмено дело No 4098 на Софийски градски съд по описа от 2004 г.

Размер на капитала: 700,000 лв., в т.ч. :

Размер на участието в дружеството на ОББ: 90.86%, или 636,000 лв. номинална стойност на участието.

Наименование: ОББ – МЕТЛАЙФ Животозастрахователно дружество АД

Седалище: гр. София

Адрес на управление: България, област София, общ. Столична, гр.София, тел. код. 02, район Триадица , п. код 1404, бул. България №75

Номер и партида на вписване в търговския регистър: No 108941 т. 1469, рег. I, стр. 143, по фирмено дело No 10677 на Софийски градски съд по описа от 29.09.2006.

Размер на капитала: 7,000,000 лв.

Размер на участието в гружеството: 30% или 2,100,000 лв. номинална стойност на участието.

Наименование: ОББ Ей Ай Джи Застрахователно и презастрахователно гружество АД
Седалище: гр. София

Адрес на управление: гр. София 1000, район Оборище, ул. Искър №4

Номер и партида на вписване в търговския регистър: No 108888, т. 1469, рег. I, стр. 179, по фирмено дело No 10676 на Софийски градски съд по описа от 2006

Размер на капитала: 7,000,000 лв.

Размер на участието в гружеството: 30% или 2,082,000 лв. номинална стойност на участието.

Наименование: ОББ „Застрахователен брокер“ АД
Седалище: гр. София

Адрес на управление: България, гр. София, район Възраждане, бул. Т. Александров №9

Номер и партида на вписване в търговския регистър: фирмено дело 5346 от 03.05.2007 на Софийски градски съд, том 16-29, стр. 212.

Размер на капитала: 500,000 лв.

Размер на участието в гружеството: 80% или 400,000 лв. номинална стойност на участието

Наименование: „Дружество за касови услуги“ АД
Седалище и адрес на управление: България, област София-град, община Столична, гр. София 1632, район Овча купел, ж.к. Овча купел 2, ул. Иван Хаджийски №16, тел.: 02/ 9560419, факс: 02/ 9560419

Номер и партида на вписване в търговския регистър: Първоначално вписване в Регистъра за търговските гружества с решение No.1 от 10.07.2007г. на Софийски градски съд под No.122002, том 1680, стр. 104 по ф.г. No.9568/2007г. ЕИК 175327305

Размер на капитала: 12,500,000 лв.

Размер на участието в гружеството на ОББ: 20% или 2,500,523 лв. номинална стойност на участието.

Наименование: ОББ Факторинг ЕООД

Седалище и адрес на управление: БЪЛГАРИЯ област София-град, община Столична, София 1040, ул. Света София №5

Номер и партида на вписване в търговския регистър: N 20091016151609/16.10.2009

Размер на капитала: 1,000,000 лв.

Размер на участието в гружеството на ОББ: 100% или 1,000,000 лв. номинална стойност на участието.

Използвани финансови инструменти

а) целите и политиката на гружеството по управление на финансовия риск, вкл. политика по хеджиране

През 2013 гъщерните и асоциираните гружества ОББ Асет Мениджмънт, ОББ Факторинг, ОББ Застрахователен Брокер, ОББ Ей Ай Джи Застрахователно гружество, ОББ – МЕТЛАЙФ Животозастрахователно гружество и Дружество за касови услуги не са използвали деривати с цел хеджиране.

б) експозиция на гружеството по отношение на ценовия, кредитния, ликвидния риск и риска на паричния поток

Капиталовите експозиции на гъщерните гружества ОББ Асет Мениджмънт, ОББ Факторинг, ОББ Застрахователен Брокер и асоциираните с ОББ - ОББ Ей Ай Джи Застрахователно гружество, ОББ – МЕТЛАЙФ Животозастрахователно гружество и Дружество за касови услуги са отчетени в съответствие с регулациите, произтичащи от изискванията на Наредба N8 на БНБ за капиталовата адекватност.

Корпоративно управление

Като част от своите дългосрочни цели ОББ е ангажирана с принципите и прилагането на доброто корпоративно управление. ОББ отчита ценния принос на корпоративното управление за успеха на бизнеса и отговорността пред акционерите, още повече с оглед събитията на международните финансови пазари. Съветът на Директорите гарантира, че ОББ се управлява, като се вземат под внимание интересите на мажоритарните и миноритарните акционери, облигационерите и клиентите, като се увеличава приноса към тях в дългосрочен план. В ОББ съществува активен и открит процес на вземане на стратегически решения, съобразен с Програмата за корпоративно управление в сила от 15.01.2003. На базата на тази програма бе изработена нова Програма за добро корпоративно управление и към днешна дата е в процес на обсъждане и съгласуване. Етичният кодекс на служителите в ОББ, политиките и действащите процедури ясно определят материята за разкриване и предотвратяване конфликт на интереси и осигуряване на доверителност. През 2013 ОББ инвестира допълнителни ресурси, за да осигури ефективното управление на потенциален или реален конфликта на интереси. Съветът на директорите одобри промени в Етичния Кодекс, които влязоха в сила на 1 октомври 2013 и беше завършен процеса по годишен преглед на въпросниците за свързаност и конфликт на интереси на изпълнителните директори и всички служители. През 2013 продължи работата на Одитния комитет, членове на който са независими експерти в областта на финансите, банковото дело и правото. Комитетът се събира веднъж месечно и оценява системите и процесите за контрол в ОББ.

Съвет на директорите

ОББ отделя особено внимание на избирането на директори, които изпълняват важна роля при взимането на стратегически решения в банката, както и при текущия контрол върху нейната дейност. През 2013 година Съветът на директорите прие оставката на г-н Димитриос Анагностопулос, изпълняващ длъжността Главен изпълнителен директор и член на Съвета на директорите. Бяха избрани нови членове на Съвета на директорите, а именно г-н Павлос Константинос Милонас и г-н Панайотис Георгиос Карандреас, с мандат от 3 години. В допълнение г-н Теодор Маринов беше преизбран като член на Съвета на Директорите, също с мандат от 3 години. Г-н Стилиян Вълчев бе избран за Главен изпълнителен директор. Към днешна дата той е и Председател на Съвета на директорите.

Комуникации с акционерите

Банката се ангажира с принципа на безпристрастното отношение към всички свои акционери. Банката гарантира равнопоставеност при достъпа до информация на всички свои акционери. На акционерите се предоставя пълна счетоводна информация за годината, за да бъдат актуално информирани за резултатите и развитието на ОББ. Годишното Общо събрание предоставя възможност на акционерите да отправят въпроси към Директорите.

Банката вярва, че пълното разкриване и прозрачност на нейните операции са в интерес не само на доброто ѝ управление, но и в интерес на един здрав и стабилен банков сектор.

Корпоративно управление

Отчитане на резултатите от дейността и вътрешен финансов контрол

Отчетът на Съвета на директорите за дейността и перспективите на банката са включени в настоящия годишен отчет. Съветът на директорите признава, че носи първостепенна отговорност за обезпечаване на банката със системи за финансов контрол. Целите на тези системи са да осигурят нормалното осъществяване на:

- определянето и управлението на основните бизнес рискове
- защита на активите срещу използването им от неоторизирани лица
- поддържането на точни счетоводни данни и надеждност на публикуваната финансова информация
- съответствие със законовите изисквания и разпоредби

Необходимо е да се отбележи, че чрез тези финансови системи може да се осигури единствено нормална, а не абсолютна защита срещу съществени грешки или загуба.

Финансов контрол, обработка на данните и текущ контрол

Банката работи с определени финансови и други лимити на правомощия, както и процедури за одобряване на капиталовите разходи. Съветът на Директорите одобрява стратегически планове и подробни годишни бюджети и разглежда месечно резултатите от дейността на Банката в съпоставка с тях. Специализирана служба за Вътрешен одит контролира текущо вътрешните системи за финансов контрол във всички клонове, управления и дирекции на банката, като се отчита пряко пред Съвета на директорите. В банката функционира процедура, даваща възможност на всички служители на ОББ да уведомяват за случаи, свързани с невярно или неточно представяне на счетоводна информация или на информация, въз основа на която се осъществява независимия финансов одит или се изготвят отчети до надзорни институции.

Изявление за отговорностите на ръководството

ИЗЯВЛЕНИЕ ЗА ОТГОВОРНОСТИТЕ НА РЪКОВОДСТВОТО

Българската народна банка поощрява ръководството да изготвя финансовите отчети в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане.

При изготвянето на финансовите отчети ръководството трябва да осигури:

- правилния подбор и последователното прилагане на счетоводните политики,
- обосновани и предпазливи преценки и оценка, и
- спазване на Международните стандарти за финансово отчитане по отношение на съществените обстоятелства, които да бъдат оповестени и разяснени във финансовите отчети.

Ръководството потвърждава, че при изработването на финансовите отчети се е съобразявало с горепосочените изисквания.

Ръководството на банката носи отговорност за поддържане на точни счетоводни данни, които във всеки един момент да отразяват коректно финансовото състояние на Банката. Ръководството носи и отговорност за запазване на активите на банката, както и за предприемане на разумни действия при установяването на подготвени измами и други нередности.

Допълнителна информация

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА КЛИЕНТИТЕ

Централа

ул. Света София №5, София 1000, България

Тел.: (00359 – 2), 811 + вътр., факс: (00359 – 2) 988 08 22, Телекс: 25 092

E-mail: info@ubb.bg

Web site: <http://www.ubb.bg>

Swift: UBBSBGSF

Теодор Маринов

Изпълнителен мениджър „Корпоративно банкиране“

Вътрешен телефон: 2333

e-mail: marinov_t@ubb.bg

Иван Кутлов

Началник управление “Трежъри”

Вътр.тел.:2428

e-mail: koutlov_i@ubb.bg

Александър Георгиев

Началник управление “Банкиране на гребно”

Е вътр.тел.: 2355

e-mail: georgiev_a@ubb.bg

Емил Миланов

Директор “Картов център”

Вътр.тел.: 3436

e-mail: milanov_e@ubb.bg

Полина Кънчева

Директор “Управление на клонова мрежа”

Вътр.тел.: 2255

e-mail: kancheva_p@ubb.bg

Елиян Батинов

Мениджър Кредитен център “Големи корпоративни клиенти и финансови институции”

Вътр.тел.: 2203

e-mail: batinov_e@ubb.bg

Христо Константинов

Директор „Инвестиционно банкиране“

Вътрешен телефон: 3750

e-mail: konstantinov_h@ubb.bg

Живко Христов

Директор „Информационни технологии“

Вътрешен телефон: 3340

e-mail: hristov_j@ubb.bg

Елена Иванова

Директор „Секретариат и администрация“

Вътрешен телефон: 2330

e-mail: ivanova_e@ubb.bg

**ОБЕДИНЕНА
БЪЛГАРСКА
БАНКА**
NBG Group

e-mail: info@ubb.bg

Web sites:

Официална страница: www.ubb.bg

Портал за плащане на битови сметки и ганъци: www.ubbpay.bg

Електронно банкиране: <https://ebb.ubb.bg>

Социални мрежи:

www.facebook.com/UnitedBulgarianBank

www.youtube.com/ubbbg

Телефонен център на ОББ:

0700 117 17

*7171

(за абонати на български мобилни оператори на цена, според тарифния план)

2013